

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

GRAVENHAGE, den wosten augustus jl. Berigten van eene officiele zijde, noemens de hardtaklige gewachten welke door de troepen der divisie van den Generaal Cort-Heiligers, op den 6den bij Houthalen geleverd zijn, gewagen met den grootsten lof van den moed en de standvastigheid, welke die troepen, bijna geheel en al bestaande uit battaillons schutterij van Holland, Utrecht, Gelderland, Vriesland, en Groningen, bij die gelegenheid hebben aan den dag gelegd. Zij hebben bij die ontmoeting het leger van Daine tegen zich over gehad 't welk veel talrijker was, en het voordeel had van den vrij moeijelijken grond te kennen. Na een hevig tirailleur-vuur hebben de troepen van Daine eene aanval beproefd, doch hebben de schutters de bovenhand behouden, en is de vijand, bij den invallenden nacht, genoodzaakt geweest af te houden en in zijne vorige positie terug te keeren. Het is bij die gelegenheid, dat de luitenant-kolonel Wimmer en de luitenant Luderus den heldendood zijn gestorven. De inwoners des lands zijn ten hoogste verbaasd geweest over de onverschrokkenheid en volharding der nederlandsche schutters, en het lijd geen twijfel, of deze gevechten hebben veel toegebracht, om de belgische soldaten van het leger van de Maas die ontmoediging inteboezemen, welke naderhand aanleiding heeft gegeven tot eene schandelijke vlugt.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN, den 19den augustus. Het ministerieel avondblad, *the Courier*, meldt, dat het Fransche Gouvernement last heeft gegeven, om 20,000 man troepen uit Belgie te doen terug keeren, en dat de overige 50,000 man tusschen Nivelles en de Fransche grenzen eene stelling zullen innemen. Het genoemde blad, hetwelk zich wederom door de schandelijkste lastertaal jegens Holland onderscheidt, draaft de snoodheid en laaghartigheid zoo verre, van daarbij te voegen: „ dat de bezetting van Belgie door de Franschen waarschijnlijk zal voortduren, tot dat de Koning van Holland een gedeelte van zijn leger zal hebben afgedankt, en zal getreden zijn in eene schikking, om de Belgen en de Franschen schadeloos te stellen voor de gevolgen van de door denzelfden gemachte inbreuk op den wapenstilstand.”

De Belgische aangelegenheden zijn geregisterd en gisteren in het huis der gemeenten wederom ter sprake gebracht.

In de zitting van den 17den heeft Lord Stormont de ministers gevraagd, of aan het Britsch Gouvernement thans kennis was gegeven van den aanstaanden terugtocht der Fransche troepen uit Belgie? wanneer dezelve zouden terugtrekken? en of het Britsch Gouvernement bijaldien de Fransche troepen Belgie niet ontruimden, het bezetten van de Belgische vestingen dacht te beschouwen als geschiedende door troepen der conferentie, dan slechts door troepen van Frankrijk? De minister Althorp heeft aangemerkt, dat hij voorzigtigheidshalve alle die vragen onbeantwoord zoude laten.

De beraadslaging in de zitting van den 18den is ten hoogste merkwaardig geweest.

De heer Richard Vyvyan heeft dien dag zijne, op verzoek der ministers reeds dikwerf uitgestelde motie, strekkende tot het mededeelen van de staatsstukken betreffende Belgie, op een voortreffelijke wijze ontwikkeld. Hij verklaarde, dat hij voor eenige dagen zijne

motie had uitgesteld, in de verwachting, dat de Fransche troepen, gelijk de Britsche ministers verzekerd hadden, Belgie thans zouden ontruimd hebben, doch nu met deernis ontwaarde, dat hij te veel vertrouwen in die verzekering gesteld had, vermits de genoemde troepen, in weerwil van den terugtocht van het Hollandsche leger, niet slecht Belgie nog niet ontruimd hadden, maar men zelfs ziede, dat aldaar een occupatie-leger van 30,000 man Franschen zoude blijven tot dat de Hollanders hunne armen zouden hebben afgedankt en de kosten des Oorlogs aan Belgie en Frankrijk zouden betaald hebben. Hij beschouwde het terugtrekken van al de Fransche troepen als eene zaak, welke de eer van Groot-Brittanien en van alle andere mogendheden gold, en achtte het noodig, dat men hier te lande wist, op hoednige wijze Engeland van de eene moeijelijkheid in de andere gewikkeld was;—dat dit land bij voordring bedrogen was geworden,—en dat hetzelfde welligt ten laatste nog zoude genoodzaakt worden, om in de reeds gedane voorstellen omtrent Belgie op nieuw veranderingen te maken, uit vrees voor eene zekere gewapende partij in Frankrijk, voor welke Engeland en al de andere europesche mogendheden thans onderdeden.

Hij zeide, dat de ongegrondheid van de snoodde aantijgingen, welke men zich zoewel in het parlement als elders tegen den Koning van Holland veroorloofd had, ten volste bewezen was, zoo dat er van hoogstedezelfs voorgewende trouw-breuk geene schaduw meer was overgebleven. De genoemde vorst had niet slecht alles, wat in zijn vermogen was, aangewend, om vrede te bewerken, en daartoe, zonder op zijn regten te staan, zich op de mogendheden, welke zijne bondgenooten waren, beroepen, maar hij had zelfs er in toegestemd, om zijne sonderzinniteit over Belgie ten beste te geven, mits de belangen van Holland ontzien werden, en schadeloosstelling gegeven werd voor het verlies der bezittingen van zijn stamhuis. Daarentegen was die vorst op de onregtvaardigste en schandelijkste wijze behandeld; men had van hem gevergd, dat hij, na toegestemd te hebben in schikkingen, welke door de mogendheden zelve billijk geacht en onherroepelijk verklaard waren zoude toetreden tot voorwaarden, welke men louter in het belang zijner afvallige onderdanen had opgesteld, en welke zijne en zijns volks eer en belang hem verbood aan te nemen. De Vorst had welligt onvoorzigtig gehandeld, met de wapenen op te vatten, maar hij was, ter handhaving van de eer en van de regten zijns volks, door de omstandigheden daartoe gerechtigd geweest.

Na gesproken te hebben van de vereeniging van Belgie met Holland, en daarbij te hebben aangemerkt, dat het een onafhankelijk en onzijdigen Staat te willen maken, naardien een ieder thans kon zien, wat die onzijdigheid in geval van Oorlog beduidde, maakte de spreker gewag van de wijze, waarop Belgie gedurende de 15 jaren dat hetzelve met Holland vereenigd is geweest, is behandeld geworden.

Hij verklaarde daaromtrent, dat Belgie gedurende dien tijd al de weldaden eener verlichte, regtvaardige en liberalen regering genoten had, en dat de beschuldiging, als of het Nederlandsche bestuur een vijand ware van burgerlijke en godsdienstige vrijheid, een eenemals ongegrond was.

Over deze verklaring van den spreker gaf de beruchte Iersche volkmanner O'Connell zijne afkeuring te kennen, waarop de heer Vyvyan, zich dadelijk tot dien persoon wendende, aantmerkte, dat die Ierde afkeuring hem aangenaam was, vermits de factie, welke hier te lande, en inzonderheid in Ier-

land woelde, gelijk zij in België gewoeld had en overal rusteloos omkeering en vernieling zocht, zich daarvoor openlijk verraden had.

Den draad zijner rede weder opvattende, gaf de spreker een overzicht over de treurige gebeurtenissen, waardoor in de laatste jaren het geluk en de rust van België en daardoor van geheel het Koninkrijk der Nederlanden zijn verstoord geworden. Hij toonde daarbij aan, hoe eene snoode partij, in Frankrijk en België het hoofd met kracht opstekende, de heilrijkste maatregelen des bestuurs miskende, de regering naar hare onregtmatige inzichten zocht te dwingen, wel verre van met de verleende inwilligingen geneegen te nemen, steeds meerder en meerder eischte, en hoe eindelijk, daar het er op gezet was, om het bestuur te doen vallen, een opstand uitbarstte, welke, wat men er ook van magt willen zeggen, met de Fransche overtuiging in geene vergelijking konde gebragt worden.

Daarna gewagende van het zogenoemde stelsel van non-interventie, hetwelk de mogendheden hadden aangenomen, gaf hij de hoop te kennen, dat Engeland er voor zoude zorgen, dat hetzelfde door andere Staten niet misleid en als het wettig in de hand van anderen gebruikt werd. De spreker verklaarde, dat hij juist het Fransche kabinet niet van schandelijke bedoelingen en handelingen wilde beschuldigen, maar dat hij het er voor hield, dat genoemd kabinet onder den krachtigen invloed stond van eene partij, welke door de toegevelijkheid, die men aan dezelve betoonde, hoe langer hoe stoutmoediger werd; hij hoopte derhalve, dat men, in het belang van Frankrijks rust, van den vrede in Europa, en vooral van Englands eer, aan de vorderingen van die partij paal en perk zoude stellen. Voorts hoopte hij, dat het Britsch Gouvernement zoude toonen, dat degenen, welke dit Rijk straffeeloos dachten te trotseren, zich grootlijks bedrogen, en hij hield zich overtuigd, dat, indien de ministers die houding aannamen, welke zij naar zijn oordeel behooren aan te nemen, zij op eenen algemeenen bijval zoowel van de beide huizen van het parlement, als van de geheele natie konden rekenen. Groot-Britannie toch behoorde niet door Frankrijk, hetwelk stallig verklaard had, dat de troepen België zouden ontruimen, op zulk eene grove wijze bedrogen te worden. Hij hoopte, dat de vrede zou bewaard blijven, doch hij oordeelde, dat het beste middel daartoe bestond in toebereidselen ten oorlog, te meer om dat de ernstige en hevige partij in Frankrijk al haar krachten inspande, om dat Rijk in eenen oorlog met Engeland te wikkelen. Aan de vredelievende gezindheid van de gematigde en verstandige lieden in beide de Rijken twijfelde hij geenszins, doch naar zijn inzien, zoude eene verbindtenis tusschen Engeland en Frankrijk, ten einde Holland tot het aannemen van ongunstige bepalingen te dwingen, voor Engeland schadelijk zijn, om dat dezelve in den grond eene verbindtenis met de hevige partij in Frankrijk zoude wezen, en spoedig aanleiding zoude geven tot eenen Oorlog, waarin Engeland wel spoedig geroept zoude worden, om den nieuwen, kunstmatigen bondgenoot te verlaten, en zich te voegen bij die genen, door welke hetzelfde altijd was onderstond geworden.

Na den heer Vyvian heeft Lord Elliot in denzelfden geest gesproken, en de geheel Nederlandsche geschiedenis van 1815 tot den tegenwoordigen dag, toe te rekenen, als eenen schandelijk en onrechtvaardig bestuur jegens België, (met welke bij, als zich langen tijd in de Nederlanden hebbende opgehouden, volkomen bekend was) op eene zeer waardige wijze in tegenstelling gebragt met het snoode en ondankbare gedrag der Belgen. Hij merkte tevens aan, dat de onregtvaardige en schandelijke wijze, waarop Holland, inzonderheid door deszelfs ouden bondgenoot (Engeland) behandeld was geworden, in eerst genoemd Rijk de grootste verontwaardiging verwekt had, doch dat het regtvaardig oordeel en de regtmatige deelneming van het huis der gemeenten dien nadeeligen indruk in Holland gewis aanmerkelijk zoude verminderen, en ook invloed zoude uitoefenen op de gezindheid der overige mogendheden, en dat daardoor het ministerie zoude bewogen worden, om zich op een verheven

standpunt te plaatsen, en de heillooze staatkunde, welke hetzelfde voor het oogenblik had aangenomen, te laten varen.

Deze beide sprekers zijn door de vergadering laide toegejuicht.

De minister Palmerston heeft daarna kortelijk het woord gevoerd, en hoofdzakelijk aangemerkt, dat het gouvernement de verlangde mededeeling der staatsstukken, betreffende België, nog niet konde toestaan;—dat hij evenmin konde treden in eene ontwikkeling van de onderhandelingen, welke omtrent dat land hadden plaats gehad, noch in eene verdediging van het ministerie;—dat hij ook niet konde spreken over de zoo zeer geprezened handelwijze, welke de Koning der Nederlanden gedurende vijftien jaren in acht had genomen, en dat hij dus den gunstigen indruk, welchen de betoogen der vorige sprekers, hadden nagelaten, in allen deele moest laten voortduren. Hij beklagde zich slechts, dat het scheen, als of de vergadering het gouvernement wilde roegschrijven, hoe hetzelfde zich te gedragen had, en alsoo inbreuk wilde maken op de rechten der kroon.

Vervolgens hebben ook de heeren Baring en R. Peel, de belangen van Holland verdedigd en de staatkunde der ministers strengelijk gegespt. De eerstgenoemde dezer sprekers verklaarde, dat, naar zijn inzien, het eenige middel om de belgische zaak tot een gewenscht einde te brengen, bestond in eene verdeling van België tusschen de aangrenzende Rijken.—De heer Peel merkte onder andere aan, dat de geschiedenis van Engeland geen voorbeeld opleverde van een ministerie, hetwelk verklaarde, dat hetzelfde geene vrijheid vond, om zich tegen ingebragte beschuldigingen te verdedigen, en dat het derhalve hoog noodzakelijk was, dat het ministerie deszelfs waardigheid nedergelegde.

Ten behoeve van de ministers, ofliiever van de Belgen, heeft zich in de vergadering geene stem doen hooren, dan die van de beruchte O'Connell en Hunt. De eerstgenoemde heeft daarbij de bekende zogenoemde grieven der Belgen [van welke de Belgen zelve sedert langre onoverwinniglijk en onafbreukbaar woord meer hebben gerept] te berde gebragt, en de heer Hunt heeft zich beuvert, om de zegepraal der Hollandsche wapenen over de Belgische legers uit den weg te redeneren, en het toezenden van Fransche hulp-troepen naar België als eene heilrijke gebeurtenis voor te dragen.

Ten slotte verklaarde de heer Vyvian, dat het zijn oogmerk geenszins was, om de ministers in het nauw te brengen, maar dat hij alleen de aandacht der natie op de onderhavige, hoogst gewigtige aangelegenheid wilde vestigen, en dat hij derhalve zijn voorstel volgaarne introk.

F R A N K R I J K.

PARIS, den 17den augustus. Men leest heden het navolgende in den Monitor: «Men kondigt aan, dat den 4den dezer de Fransche zaakgelastigde het hollandsche kabinet heeft verklaard, dat, ingeval van het schenden van het belgische grondgebied, eene fransche armee daar binnen zoude trekken, ten einde de onzijdigheid, door de niet-afgevoerde gewaapord, te herstellen, en dat, ten gevolge dezer verklaring, Z. M. de Koning van Holland last heeft gegeven aan den Prins van Oranje, om België te ontruimen, en de positiën te hernemen, welke de troepen, voor het hervatten der vijandelijkheden, bezetteden.»

De Kamer der gedeputeerden heeft gisteren een amendement van den heer Odillon Barrot, waartegen het ministerie zich verzette, afgewezen, doch aan den anderen kant een ander, minder gewigtig, amendement van den heer Cormenin aangekomen. Men meent intusschen, dat de kamer nog geenszins van eene afdoende ministeriele meerderheid heeft doen blijken.

Heden heeft de kamer de beraadslaging voortgezet. Een amendement, waarbij dezelve zich tegen de volksbewegingen verklaart, is aangenomen. Wijders heeft het al of niet invoegen van eenige woorden in een amendement van den heer Cormenin aanleiding gege-

ven tot eenen allerhevigsten woordenstrijd, en heeft de vergadering weder het tooneel opgeleverd van eene algemeene verwarring.

—Men heeft ter beurze van heden de prijzen andermaal opgezet, en verzekerd, dat de hollandsche troepen terug trekken, en dat ook de fransche prinszen herwaarts terug keeren.

PARIS, den 14den augustus. Het ministerie schijnt bijval in de kamer te vinden. Bij de beraadslaging van gisteren ten minste is het amendement van den heer *Cormenin*, hetwelk den vorigen dag was aangenomen, weder genoegzaam ingetrokken, om dat het in te sterke bewoordingen vervat scheen.—Inmiddels heeft de maarschalk *Soult*, bij gelegenheid van een voorstel van de zijde der liberalen, om in het adres te laten invloegen den wensch, dat de militaire magt van Frankrijk vermeerderd mogt worden door het mobilisereu van de nationale garde, verklaard, dat Frankrijk niets te vreezen had, en daarbij gevoegd de volgende woorden: „dat het hollandsche leger, tegen hetwelk het fransche is aangrukt, van deszelfs souverain last heeft bekomen, om voor onze troepen terug te trekken;—dat dit besluit op eene officiele wijze aan den Koning is bekend gemaakt, maar dat onze troepen daarom nog niet naar Frankrijk terug keeren, maar doeltreffende posities zullen innemen, ten einde ons de zekerheid te geven, dat de Hollanders kunnen inval niet zullen herhalen.” Welke verklaring, zoo gemeld wordt, in de vergadering der gedeputeerden een algemeen vroegdejuich heeft verwekt.

D U I T S C H L A N D.

BERLIJN, den 14den augustus. De Warschansche bladen van den 5den melden, dat de Poolse troepen en het leger van den maarschalk *Paskevitz*, tusschen *Sochanow* en *Lowicz*, tegen elkander overstonden, en dat men ieder oogenblik eenen beslissenden slag te gemoet zag. Volgens de genoemde bladen, zoude de russische generaal *Rüdiger*, voor zijnen persoon, met de hoofd-magt van zijn corps, tusschen *Bobrowniki* en *Kock*, aan de *Wieprz* staan; slechts 5000 man ruitery en infanterie waren, onder bevel van den adjudant van genoemden generaal, bij *Josefow*, op den linker oever der *Weichsel* overgegaan, en aan den kant van *Zamosc* stonden 12,000 man van hetzelfde corps.

Eenige manschappen en officieren van het leger der op pruisisch grondgebied gewekene Polen hebben getracht te ontvlugten, doch zijn door de troepen van het gordon terug gehouden.

—In *Koningsbergen* neemt de cholera steeds toe. Van 5 tot 7 augustus zijn aldaar aangetast 266 personen, en bezweken 199. In de stad *Posen* en in *Dantzig* vermindert de ziekte.

BERLIJN, den 15den augustus jl. Z. M. de Koning is gisteren van *Töplitz* te *Potsdam* terug gekomen.

Den 14den augustus jl. Omtrent de krigsbewegingen in *Polen* heeft men met zekerheid niets naders vernomen, dan dat de voorhoede van den russischen generaal *Sacken*, onder bevel van den generaal *Gowolin*, van den kant van *Podlachie* weder op *Warschau* aantrekt; *Siedlice* is op nieuw door die troepen bezet, en den 6den was het hoofdkwartier van den laatstgenoemden generaal te *Kaluszyn*, omtrent 12 uren van *Praga*.

In *Warschau* liepen den 8sten verscheidene geruchten, nopens gevechten, welke den 6den en den 7den tusschen de beide hoofd-legers zouden geleverd zijn, doch iets stelligs was daarvan niet bekend. Intusschen hield men het er voor, dat eene beslissende gebeurtenis op handen was: te meer, om dat bij het poolse leger eene buitengewone plegtige godsdienstoefening was gehouden, en de opperbevelhebber al de troepen in oogenschouw genomen en aangevuurd had.—Anderen wilden echter uit eene rugwaartsche beweging, welke de Russen onlangs gemaakt hadden, besluiten, dat de maarschalk *Paskevitz* nog geenen beslissenden slag wilde leveren.

In *Warschau* had men voorts bericht ontvangen van den overste *Koss*, welke in der tijd door den Generaal *Gielgud* naar *Polangen* afgezonden was. Hij had zich met 2 bataillons en stakken geschat door de in *Samogitie* staande russische troepen heen geslagen, naar den kant van den *Dnieper* en het Gouvernament *Mohilew*, en trachte aldaar, gelijk ook in den omtrek van *Vitepsk*, den opstand uit te breiden. De russische Generaal *Tolstoi* was van *Wilna* tegen hem opgebroken.

FRANKFORT, den 17den augustus jl. Z. K. H. Prins *August* van *Pruissen* is den 14den dezer te *Maintz* aangekomen; en zoude den 16den aldaar eene groote parade bijwonen. Z. K. H. zoude daarna zijne reis naar de grensvesting *Saarlouis* voortzetten.

M E N G E L I N G E N.

(Uit het Algemeen Handelsblad.)

RAPPORT AAN DE FRANSCH E AKADEMIE

DER

WETENSCHAPPEN INGEZONDEN

OVER DE

CHOLERA MORBUS.

In de zitting der Academie des Sciences van den 4den juli te *Paris*, is medegedeeld een brief, dien de genesheeren *Brière de Boismont* en *Legallois* den 9den juni uit *Warschau* aan de academie gericht hebben, inhoudende de slotsom hunner waarnemingen over den cholera morbus, waarnemingen, welke door eene ernstige ongesteldheid, die hen in de uitoefening hunner eervolle ambtsverrigtingen overviel, voor eene wijle tijds hadden moeten geschorst blijven. De briefschrijvers hebben onderscheiden proeven genomen op lijders die bezweken waren, en bij de iktachouwing (*autopsie cadaverique*) bemerkt dat er eene ongemeene desorganisatie in de medulla spinalis (*moelle épinière*) plaats vond, waarvan de bijzonderheden in een nader rapport zullen medegedeeld worden, en zij bepalen zich thans bij de vermelding van eenige daadzakelijke punten, die ten bewijze strekken dat de cholera zich schier altijd in de hoogste mate ontwikkeld heeft bij individuen die slecht voedsel gegeten hadden, of verzwakt waren, het zij door buitensporigheden of door overmatigen arbeid, of die zich in plotselinge verkoelingen, togt na verhitte, en aan het gebruik van moerassig onzuiver water hadden toegegeven.

Te *Warschau*, dus schrijven de genoemde heeren, behooren de lijders over het geheel tot personen uit de lage volksklasse, wier toestand, zeggen de heeren *Brière* en *Legallois*, hoogst ellendig is; hunne behoeften zijn nijpend, hun voedsel bestaat in zeer zwaar roggenbrood, brandewijn en aardappelen, in gezouten vleesch en haringen, in kaas, zoo als men die daar te lande vervaardigt, en in een zeker deeg met water toeberaid, zeer zwaar en moeielijk om te verteeren; hunne woningen zijn slecht onderhouden en vreesselijk morsig, en zelden of nooit komt er versche lucht in dezelve, vooral die aan den oever der *Weichsel*, hetwelk ware rioslen zijn. Ook is het in de meeste huizen en slagtofers der ziekte aantreft. Nimmer zullen wij vergeten, dat des avonds voor dat wij ziek werden, het kommitte-generaal ons den last opdroeg om een dezer woningen, welke als het brandpunt der besmetting beschouwd werd, te gaan onderzoeken. Naauwelijks waren wij er binnengetreden, of de bedorven en besmette lucht, die ons tegenkwam, beving ons ten eenenmale. Vier lijken van menschen, die aan de cholera gestorven waren, vonden wij in dat afzigtelijk verblift op den grond liggen. Wij gaven onverwijld bevel om dezelve te doen weghalen, en dadelijk deden wij het huis sluiten.

De schrijvers gaan vervolgens voort met de opgave der plaatsen tot welke de cholera is doorgeslagen, en hoe zij tot naar *Duitschland* voortdrukt. Indien het vooruitzicht der aanstaande voortgangen dezer ziekte iets zeer bedroevends heeft, dan is het aan den an-

horen kant enooft te mogen denken, dat de geneeskunst, die bij andere geweldige ziekten, zoo als de pest en de gele koorts, zich bepaald niet tot de onvruchtbare tijd van waarneming, met regt zich mag beroemen over de gelukkige uitkomsten, welke zij bij de cholera te weeg heeft kunnen brengen? Engelschen, Russen en Polen zijn op dit punt eenstemmig. Allen verklaren openlijk, dat wanneer de geneeshoer tijdig geroepen is, hij drie vierden der lijdens heeft mogen behouden, en dat bij rijken en welgezeten lijdens die verhouding nog aanmerkelijk bejonden is.

De Poolse beoefenaars der geneeskunst beginnen bijkans allen met aderlaten, ten zij dan dat de lijdens zeer zwak en de ziekte tot den derden trap geklommen is. Eenige geneeskundigen, dit is ook waar, hebben zich tegen het aderlaten verklaard, maar zonder genoegzame reden. Men dient vervolgens 2 of 4 grein kalomel toe, met 3 of 3 grein opium vermengd, en dit om de 3 uren, zoolang de toevallen in hevigheid aanhouden; men verzoekt dit middel doorgaans door de sachte aquosa rhei, zoodra er hoop op beterschap is. Inmiddels geeft men warme dranken met water aangelengd. Mosterdbaden of sinapismes, Spaansche vliegen, heet water, geraspte mierikswortel (raifort) op de buik gelegd, hebben dikmaals zeer gewenschte uitkomsten gehad. Baden hebben meer dan eens de kramp gestild, de koude van de oppervlakte der huid verdreven en vooral den omloop des bloeds bevorderd, wanneer reeds de aderlating geen bloed meer kon te voorschijn brengen.

De meest onmisbare voorzorg is dat men den lijdens warm dekke, met flanelen, warme flesschen en over het geheel met alles wat de warmte naar buiten lokken kan; intusschen moeten al die middelen wijzigingen ondergaan, die de gesteldheid van eik lijdens medebrengt. Wat de voorbehoedmiddelen betreft, deze zijn eenvoudig en krachtig. Ieder mensch (met deze woorden sluiten de briefschrijvers) die met moed begaafd is, die door geenerlei vroegere oorzaak verzwakt is, die een goeden levensregel volgt en zich in acht neemt tegen de wisselingen van den dampkring, is bijna zeker van niet door de cholera bezocht te zullen worden.

SCHIEPERSBERIGTEN.
BATAVIA.

Aangekomen.

Jan. 1—schip *Jan. 1*—schip *Java*, W. Lister, van Banka den 28sten december 1831.—
brik *Pekalongang*, Tan Ingkok, van Pekalongang den 27sten dito.

Vertrokken.

Jan. 5—schip *Esperance*, J. Worthington, naar Soerabaja, met 27 Ms. troepen.—Amerik. brik *Jones*, B. G. Ropes, naar Amsterdam.
Jan. 6—Amerik. schip *Washington*, J. Fairwell, naar Amsterdam.—
brik *L'Ange*, L. Gregori, naar Soerabaja.—brik *Pastora*, Tjos Nong, naar Amboina.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Orestes*; schoener *Philades*; schepen *Marie Hillebranda*, *Marie Therese*, *De Vrouw Johanna Elizabeth*, *Walcheren*, *Abel Tasman*, *Olivier van Noord*, *De Onderneming*, *Jadul Karim*, *De Jonge Jan*, *Pleides*, *De Brie Maria's*, *Pekalongang*, *Sophia*, *Oelj Sinjo*, *Java*; brik-schip *De Jonge Elizabeth*; brikken *Clementine*, *Nipverheid*, *Goan Dan*, *Bianhong*, *Pekalongang*; schoener *Trenggala*; brik *Marsak*.—Eng. brik *Colonel Young*, Amerik. brik *Malak*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Dec. 30—brik *Jorder Karim*, Bach Abdalla Baharoen, van Indramajoe en Cirebon den 28sten december.

Vertrokken.

Dec. 31—schip *Roeroeng*, P. Lunel, naar Rembang en Soerabaja.

SOURABAJA.

Dec. 20—brik *Dorthea*, C. Bohe, van Samarang den 24sten december, passagiers: de heeren Wolf en P. Toledo.

Vertrokken.

Dec. 29—schip *De Maas*, J. C. Teves, naar Passaroeang.—Zr. Ms. schip *De Maas*, No. 4, adv. stuurman L. van Spaalen, koersrelende naar de Maas.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. schip *Zwallow*; schoeners *Windhand*, *Baphis*, *Stokkelt*, *Kamelois*; schoener *Piet Allam*, *Carolina* op *Jacoba*, *Medina*, *Imagonda*, *Sara Clara*, *Helena*, *Onderneming*, *Neerlands Koning*, *Johanna Frederika*, *Pata*, *Charlotte*; stoomboot *Van der Capellen*; brikken *De Held*, *Machina*, *Ondernemer*, *Tekking*, *Dorothea*; schoeners *Ida*, *Maina*, *Gonkles*, *Truce Maas*, *Dolphina*, *Iris*, *Zeezeeuw*, *Zephyr*; boot: kofter *Albion*, brikken *Margareta*, *Theodora*.—Eng. schip *Colonel Young*, brik *Malak*.

PASSAROEANG.

Aangekomen.

Dec. 31—schip *De Maas*, J. C. Teves, van Soerabaja den 28sten december.

ADVERTENTIEN.

De ondergeteekende maakt bekend, dat hij apostilaire dispositie van den Gouverneur Generaal in Rade, de dato 29 december 1831 no. XIII, bepaald is, dat de portgelden der brieven van Toeban naar Bodjo Negoro, en vice versa, zullen worden gesteld op de helft van het bedrag der portgelden van Rembang naar Toeban en omgekeerd.

Voor den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen.

Batavia,
den 3den jan. 1832.

De Ambtenaar,
HELBACH.

De Resident van Bantam maakt hij deze bekend, dat op zaterdag den 28sten januari 1832, door den waarnemenden vendumeester der residentie Bantam, te Ceram, ten overstaan van hem resident, ter zake van achterstallige verponding over den jaren 1829, 1830 en 1831, krachtens vonnis van den raad van justitie te Batavia, de dato 6 oktober 1831 no. 6, hij expositie zal worden verkocht, zaker van steenen, opgetrokken met adap gedekt woonhuis met dito hagebouwen, staande en gelegen te Anjer op 's Gouvernements grond, bij de verponding doorloopende onder no. 131, toebehoorende aan P. J. Andriess.

Die enig regt, actie of toezegging op voornoemde eigendommen soude willen pretendaren en zich opposeren tegen gemelde executie, gelieve zich in tijds en wettig te adresseren.

Tjio mas (Binnenlanden der Residentie Bantam)
den 2den januari 1832.

De Resident voornoemd,
F. H. SMULDERS

De Resident der Preanger Regentschappen, maakt mits deze bekend, dat op maandag den 16den dezer, de gewone jaarmarkt ter hoofdplaats Tjanjor een aanvang zal nemen, en noodigt alle handelaren zonder onderscheid uit, huare waren of vee, (opium uitgezonderd) ter markt te brengen, met dien verstande dat zij van behoerlijke passen voorzien zijn en onderhoudenis revens zien niet van de hoofdplaats Tjanjor, te verwijderen en niet dan tegen contanten te verkoopen.

De Resident der Preanger Regentschappen,
O. C. HOLMBERG DE BECKFELT.

Tjanjor, den 3den jan. 1832.

De contribuabelen aan de kas der Samarangsche schatkery, worden opgeroepen, om het door hen verschuldigde over het eerste kwartaal 1832, aan het bureau van den ondergeteekende, gedurende de maanden januari en februari aanstaande te komen voldoen; zulende na expiratie van gemelden tijd geene ontvangsten meer gedaan worden.

Samarang,
den 29sten dec. 1831.

De luit. kwartiermeester,
J. SIMON.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Soerabaja.	
	Gl.	Ct.	Gl.	Ct.	Gl.	Ct.
Tarwen brood de 14 oncen .	"	30	"	30	"	30
Varkens-vleesch het katje .	"	40	"	40	"	40
Ossen-vleesch het katje .	"	25	"	25	"	25

MARKTPRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Soerabaja.	
	Gl.	Ct.	Gl.	Ct.	Gl.	Ct.
Klapper-olie per takker of 33 bottels	10	75	6	93	5	95
Idem per hottel	"	40	"	21	"	21
Katjang-olie per takker	9	23	6	60	5	60
Idem per hottel	"	30	"	20	"	20
Damp-olie per piket	"	"	25	"	25	"
Rajet per katjang	115	60	60	20	25	"
Idem per gantang	"	50	"	14	"	40
Koffij per koyang	"	"	"	"	60	"
Brandhout de vadem van 18 votten op 6	14	25	20	"	12	"

(Zie verder het Bijvoegsel.)

ZATURDAG, den 7den Januarij 1832.

EDICTALE CITATIEN.

Alzo president en leden in den raad van justitie te Soerabaya, op het daartoe gedaan verzoek door den procureur *J. C. F. Vermeulen*, voor en van wege de desolate boedelkamer alhier, ter stede als administrerende de insolvente boedels van wijlen *Thomas Dirk Asma*, en den arabier *Said Alosi Bin Achmat Alhabbassij*, hebben verleend het eerste defaut en admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte, en den dag van regten daartoe heeft bepaald, op woensdag die zijn zal den eersten februarij 1832.

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart*, eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij genoemden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard, alle degenen die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op voorschreven boedels, om op woensdag die zijn zal den eersten februarij 1832, des morgens te half acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren ter openbare rolle van meergenoemden raad, op deszelfs gewone audientie zaal, ten einde het eerste defaut te purgeren en als nog hun vermeend regt, actie of pretentie te institueren en te procederen tot het iudicium van preferentie en concurrentie.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, na voorgaanden klokslag van de poort van het raadhuis te Soerabaya, op den 21sten december 1831.

De eerste deurw. en gezw. exp. voorn.
D. SWART.

Alzo president en leden in den raad van justitie te Soerabaya, op het daartoe gedaan verzoek door *Anne Jean Francois Coenen* alhier wonende, voor en ten behoeve van den alhier canteerende firma van *Coenen en Versluis*, en deze als generale gemagtigden van de firma van *Kattendorff, Hipp en Zimmerman*, kooplieden te Batavia, en als zoodanig gesubstitueerd van *Reidier van Eibergen Santhagus*, in zijne kwaliteit van generalen gemagtigden van *A. L. van Harpen* en zoonen te Amsterdam, hebben verleend rekest civiel, mitsgaders citatie bij edicte tegen de bereids opgekome ne crediteuren in de procedures in cas van preferentie en concurrentie omtrent den desolaten boedel van wijlen *Gozewijn van Harpen*, alhier overleden en den dag van regten daartoe heeft bepaald, op woensdag die zijn zal den 1sten februarij 1832.

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart*, eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij genoemden raad, bij deze dagvaard de bereids in bovengenoemde procederen opgekome ne crediteuren, om op woensdag die zijn zal den 1sten februarij 1832, des morgens te half acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren ter openbare rolle van meergenoemden raad, op deszelfs gewone audientie zaal, ten einde te horen concluderen tot het iudicium van het bekomen rekest civiel en daarna te zien dienen van elken daartegen antwoorden en te procederen als naar regten.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd na voorgaanden klokslag van de poort van het raadhuis te Soerabaya den 24sten december 1831.

De eerste deurw. en gezw. exp. voornoemd.
D. SWART.

Alzo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door *Mr. Fredrik van Teutem*, Advocaat Fiskaal R. O. bij denzelven Raad, gedaan verzoek heeft verleend het tweede defaut en admissie tot het doen eener derde citatie bij edicte valvas curie, op en tegen allen degenen welke vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de hier ondervolgende penningen, zijnde het overschietende uit de door den sekeren geadministreerde insolvente boedels, waarvan de verdeling na toewijzing aan iemand is gedaan of gedaan, en de gedane oproeping onafgehaald zijn gebleven, en van wijlen *H. P. Beterhoper* wed.

Olthoff, f 51 16; *G. J. Olthoff*, f 156 56; *W. C. F. Barbiers*, f 115 97; *J. Maartens*, f 73 32; en *Qua L'angok*, f 41 45.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploitateur bij gemelden raad, bij deze voor de derde maal dagvaard, alle de genen welke vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie op de hierbovengemelde gelden te hebben, om op donderdag die zijn zal den 16den februarij 1832, 'smorgens te acht ure, ter rolle van meergemelden raad te compareren, ten einde het tweede defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendith.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd na voorgaanden klokslag van de poort van het Raadhuis te Batavia, den 5den januarij 1832.

De 1ste gezw. expl. bij den Raad voornoemd,
SCHOUTEN.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op woensdag den 18den januarij 1832, zal door vendameesteren ten overstaan van eene commissie uit den Raad van Justitie te Batavia, ter instantie van den advocaat *Mr. P. C. Ardesch*, qq. krachtens appointement condemnatoir van denzelven raad, de dato 27 oktober 1831, bij executie worden verkocht de onder volgende vastigheden, toebehorende aan *M. A. Louis*.

Zeker erf, bebouwd met een steenen woonhuis, combuis, dispens, slavenvertrekken, paardestallen en wagenhuis, staande en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de Grootte rivier in het blok B, sub no 48, 49, 115, 116, 117, bij de verponding doorlopende onder no. 1846.

Indien er iemand mogt zijn die eenig regt, actie of toezegging op voornoemde vastigheid zoude willen pretenderen en zich opposeren tegen genoemde executie, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

De eerste deurwaarder en gezworen expl. bij gem. raad,
SCHOUTEN.

—De *Nijs, Brown en Co.*, hebben ontvangen allerhande soorten van Javasche goederen.

—Op woensdag den 25sten januarij 1832, zal door vendameesteren ten overstaan van eene commissie uit den Raad van Justitie te Batavia, ter instantie van den advocaat *Mr. P. C. Ardesch*, voor en van wege *J. Schill*, krachtens appointement condemnatoir van denzelven Raad, de dato 22 december 1831, bij executie worden verkocht, de ondervolgende vastigheid toebehoorende aan *T. W. Thorbeck*;

Zeker stuk tuinland, bebouwd met een steenen huis, combuis, dispens, slavenvertrekken, paardestal, wagenhuis, staande en gelegen zuidwaarts buiten deze stad, aan de oostzijde van de Grootte Rivier, in het oosterveld, het 20ste deel van het blok L, sub no. 66.

Indien er iemand mogt zijn, die eenig regt, actie of toezegging op voornoemde vastigheid zoude willen pretenderen en zich opposeren tegen genoemde executie en verkoop, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

De 2de gezw. expl. bij den raad voornoemd,
SCHOUTEN.

—De ondergeteekende hebben ontvangen bestengewone fraanje javasche zijde kabalen gevuld met zijde watten 1ste soort, sakkij en soja, en andere goederen meer, tegens zulke verminderde prijzen als hier immer deze artikel voor verkocht zijn.

KEUCHENIUS & CO.

Batavia, den 5den januarij 1832.

GEBORTEN.

Mijne geliefde echtgenoot beviel heden der voor spoedig van eene welgeschapene dochter.
Batavia, den 21sten dec, 1831. BRILMAN.

Heden morgen om half 9 uur, beviel voorspoedig van eene welgeschapen dochter, J. J. Goblet, echtgenoot van den kapitein F. Raes.

RAES.

Samarang, den 29sten dec. 1831.

STEREGEVALLEN.

Sergeant D. Melonia, den 26sten december 1831 te Labak overleden, zoo werden diegenen, welke enige prestatie of schied aan deszelfs nalatenschap hebben verricht, binnen twee maanden aangifte of betaling te doen aan de commissarissen.

BRONK, kuisman.

SCAUSMIEB, smpoan banojoer, Ceram.

NAGELATEN BOEDDELS.

Debiteuren en crediteuren van den weledelen gestrengen heer *Philippus Henricus van Eersveldt*, in leven ommegeaakte regter der Soerabajasche afdeling, (den 17den dezer te Passaroeng overleden) gelieve aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, na dato dezer aan de ondergeteekenden; ook worden verzocht voor wie de overledene zich als borg heeft gesteld, om van andere borgen te voorzien.

De testamentaire executeuren,

Soerabaja,

den 30sten dec. 1831.

C. B. RENNE, zn.

J. W. DAMWIJK.

Pro Deo.

De weeskamer te Soerabaja, roept bij dezen elk en een ieder op, die iets te vorderen heeft van of verschuldigd is, aan den boedel van wijlen den particulieren *Leopoldus Christianus Smith*, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de weeskamer.

De Secretaris,

GOSTHOEK.

Soerabaja,

den 30sten dec. 1831.

De boedelkamer te Soerabaja, roept elk en een ieder op, die iets te vorderen heeft van of verschuldigd is, aan den boedel van wijlen den chinees *Lim Li-angsoey*, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de boedelkamer.

De Secretaris,

GOSTHOEK.

Soerabaja,

den 30sten dec. 1831.

De genen welke verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van, wijlen den heer *V. Vallet* in leven geregtvoerder van de Nederlandsche schooier ANNA, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen aan de gesubstitueerde executeuren.

De gesubstitueerde executeuren,

Batavia,

den 5den januarij 1832.

THOMPSON,

ROBERTS en Co.

KOOP-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebracht, dat aan het *koop-kantoor* te Batavia, *aan de Oosthoek*, geopend zijn, om te worden verlot.

Amsterdam, Ned. schip *Abel Tasman*, van Vliet. [Rickets. Over Padang naar Middelburg, dito schip *Walcheren*, Rotterdam, dito schip *Mary en Hillegonda*, Glazener. Dito schip *Jonge Elisabeth*, de Wit.

den 5den jan. 1832.

De Postmeester,

P. A. BK.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Mrs. Hazard leaves Java.

VERSCHILLENDE OPMERKINGEN.

De ondergeteekende hebben de eer te announceeren, dat op zaterdag den 7den januarij 1832, 's avonds te 9 ure, ten huize van den heer *Gumpfel*, op Gouwing-sakrie, eenige mechanische voorstellingen zullen aertoonen. Entree twee gulden zilver.

KRETZ, en LUDWIG.

—Iemand het vak van LETTERZETTER wel verstaande, en bewijzen konnende geven van goed gedrag, bekwaamheid en dult, kan zich aanmelden ter *Lands Drakkerij te Batavia*, in persoon of bij getrankeerde Ariezen.

—Sociteit de Harmonie, algemeene vergadering op maandag den 9den januarij 1832, des avonds te half zeven ure.

De Secretaris, P. WILHELM BIK.

—Halfjaarlijksche vergadering van deelhouders in de Javasche Assurantie Maatschappij, in het Lokal der Beurs, op dinsdag den 17den dezer, om 10 uren des morgens.

Namens de Directie.

De Secretarissen en Theosuriere,

Batavia,

den 5den januarij 1832.

THOMPSON,

ROBERTS en Co.

—N. Rijnhout, adverteert hier namens dat zijn logement het *Marine Hotel*, benevens de wagenverhuurdery verplaatst is op *Rijswijk*, en bij hem appartementen met of zonder kost voor een matige prijs te bekomen zijn, alles op de fatsoenlijkste wijze, verzekerd aan geerde begunstigers van eene prompte bediening.

Rijswijk, 6de januarij 1832.

—Het 6, 7 en 8 of laatste deel van het woordenboek van *Kunsten en Wetenschappen*, van *Van der Meer*, voor 7 1/2 zilver; een compleet *Lexicon* van *Van der Meer* voor 1 50 dito; *Bomhoff*, Nederduitsch en Engelsch woordenboek voor 1 7 dito; *Kant Moock*, Nieuw Fransch Dictionnaire Français - Hollandais voor 1 11; te bekomen bij den ondergeteekenden, brieven *Van der Meer*, Batavia, den 5den jan. 1832.

D. TERTING.

Der Unterzeichnete nimmt sich die Freiheit dem verehrten Publicum anzuzeigen, dass das deutsche Militair-Liebhaber-Theater die Ehre haben wird aufzuführen.

MONTAG, den 9. Januar 1832.

DIE AHNFRAU,

Tragödie in 5 Acten von F. Schiller.

PREISE DER PLATZE:

Logen & Erster Platz fl. 3 Silber. Zweiter Pl. fl. 2 Silber. Dritter Pl. fl. 1 Silber. Kinder zahlen die Hälfte.

Aufang 7, Ende 10 Uhr.

Billetts sind von heute ab, von Morgen ab zu haben.

Um 4 Uhr im Theatergebäude zu bekommen.

Director.